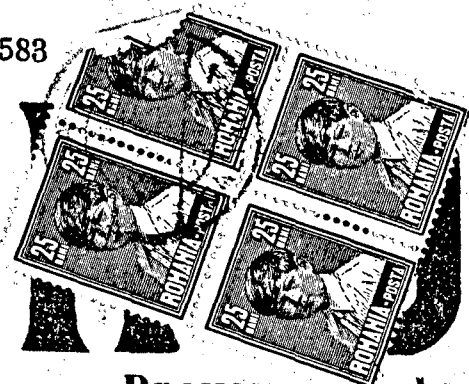

Директор
Д-р Ст. Ивков
адвокат

Директор на фин. отдѣл
З. А. Момов

Отговорен редактор
Д-р. Бергаров
адвокат

ЛЕ

Временно вѣдѣства сѣрѣния в. „Куриеръ“

Redacția și Administrația
„Principesa Elisabeta” № 9 și 11 Bazargic

Цена 3 лей

Годишенъ абонаментъ 600 лей
За чужбина 1000 лей

КЪРВАВИ СТЪПКИ ПО ШИРНАТА ЗЛАТНА ДОБРУДЖА

ГЛАСЪТЪ НА ВРЕМЕТО

КЪРВАВОТО ДѢЯНИЕ НА КОЛОНИСТИТЪ МАКЕДОНЦИ ВЪ СЕЛО ЧАИРЪ ХАРМАНЪ

Преди още да настъпи жетварския сезонъ, преди селенина да излѣзе на полето, ние предсказахме печалнитѣ послѣдствия на тѣгостнитѣ отношения между колонистите македонци и мѣстнитѣ жители и уви, днесъ се изправихме предъ още по-печална истина.

Нашиятъ повикъ, още на времето си, издигнатъ сѣрѣдъ многобройнитѣ оплаквания и протести остана като гласъ въ пустиня за да се превърне днесъ въ жестока истина.

Истина е. Нова невина кръвъ се пролѣ. Нови нещастници се занизаха по кървата пѣтека на своитѣ братя, паднали подъ немилостивата ръка на убийци. Нови врати се укичиха съ трауръ, нови черни забрадки покриха нещастнитѣ глави на майка, дъщеря, сестра и роднина. Нови сираци увеличиха числото на сирацитѣ.

Но да оставимъ нещастиятъ на волята на тѣхнитѣ сълзи по тѣхнитѣ близки. Дълбока е тѣхната скръбъ.

На времето ние поддигнахме въпроса за уреждането на конфликта между колонисти и мѣстни жители, конфликтъ, въ самото начало не представляващъ никаква опасностъ, но вникна въ самата му сѣщностъ лесно обяснимъ за тежкитѣ му послѣдствия. Тоя трънливъ въпросъ се свежда въ следното: Иззета отъ държавата земя, чийто дѣло още не е привършено и легално използвана отъ стопанина се оспорва отъ колониститѣ, които готвата реколта обсебватъ безъ никакво право. Случаитѣ отъ послѣдния характеръ, т. е. земя съ неприавношено още дѣло сѣ предметъ въ повечето случаи на кървави самораспри.

Последния случай имаме отъ с. Чаиръ-Харманъ.

че не се взе подъ внимание, но повторенитѣ нѣколко неприятности въ това отношение не обрнѣха вниманието на респективнитѣ органи.

Известно е, че повечето отъ по добри родъ ниви се използватъ съ собствената. Сѣщо е известно, че нѣкой колонисти въ качеството си само на „колонисти и добри патриоти“ изявиха претенции, че щомъ нивата е „въпросна“, значи е тѣхна. Казано и сторено. Навлѣзѣха, иззеха, взеха и толкова. (Факти имаме преди жетва още отъ Шабла и др. села). Властѣта остана бездейна. Шефетъ на постъ, примачетъ и делегати бѣха безсилни да ги спратъ. Дори имаме факти, когато шефъ и кметъ сѣ отказали да съставятъ нужния актъ, отъ страхъ да не бждатъ бити (Шабла).

Много естествено, това създадено положение още отъ началото не можеше да не се отрази по после въ своеобразна разпра. Подобни случаи имаме на вредъ, почти въ всички села. За да бждатъ предотвратени властѣта трѣбва да вземе предварителни мѣрки. Ние, като изразители на тѣжението на това население изпълнихме си дълга още на време. И властѣта трѣбва да изпълни дългаси, защото не е изключена възможността случаятъ отъ Чаиръ-Харманъ да се повтори и въ други села.

Една тѣжна картина

Дѣдо Сѣби отъ с. Чаиръ-Харманъ, преди деветъ дена погребѣ снаха си.

Утре е деветъ дена отъ смъртъта. Въ къщи женитѣ се готвятъ да „струватъ“ Много челядното му семейство е въ голѣмъ трауръ; плачатъ деца, тѣжно нареждатъ жени. Цѣлата къща благоволи отъ таманъ, предъ иконата догарятъ вошеници. Близки и роднини спожождатъ опечаленитѣ. Всички се готвятъ да отгледатъ обичайната почитъ отъ деветъ дена на покойната.

Утре е деветъ дена. Миръ на душата на покойната.

Ведра, хубава добруджанска утрина. Излиза дѣло Сѣби съ тримата си сина.

Ще поробятъ малко и ще се върнатъ да „струватъ“.

Провидението праща немилостивата мащена съдба по диритѣ имъ. Духътъ на покойната търси тоя на единъ близъкъ. Жестоката ръка на алчни побойници отнема живота на Ивана, голѣмиятъ синъ, покрива съ дълбоки рани другитѣ: бащата, двамата братя и зетъ.

Раненитѣ идватъ въ града за лекарска помощъ и оставятъ агонизиращия братъ и синъ въ село; въ стаята сѣрѣдъ дыма на тамана и горещитѣ свещи въ паметъ на покойната снаха, примѣсватъ се и стенанията на тежко ранения. Той умира. Единъ и сѣщи вошеници горятъ за

повиканъ отъ кмета на селото въ селското кафе да се споразумятъ съ колониститѣ македонци за една сполучна нива, собственост на дѣдо Сѣби и засѣга отъ сѣщия. Бедниятъ старецъ безъ да подозира пѣкленото намѣрение на новитѣ сѣжители отправа се къмъ кафенето.

Тукъ сѣ присѣстствува нѣколкома селяни, кмета на селото, караула и около 15—20 души колонисти македонци.

Преди да прекрачи прага на кафенето, дѣдо Сѣби бива нападнатъ отъ 5—6 колонисти македонци, които дори безъ да продуматъ започватъ да му нанасятъ съ тояги ударъ следъ ударъ. Беззащитниятъ старецъ, изненаданъ подъ немилостивитѣ удари прибягва въ бакалницата, отъ кждето започналъ да вика за помощъ. Въ това време пристигатъ зетъ му Атанасъ Юрдановъ и тримата му синове: Иванъ, Драгни и Станю. Обаче и тѣ биватъ изненадани отъ групата побойници, които ги посрещнали съ тояги и сопи.

Всички селени намиращи се въ кафенето, кмета и караула, побѣгна. Побойницитѣ продължавали да добиятъ жертвитѣ си. Въ разгара на тоя кървавъ побой единъ отъ синоветъ на дѣдо Сѣби се помъчилъ да се спаси като се противопоставилъ обаче бива поваленъ на земята и промушенъ съ ножъ въ корема.

покойната и скоропочиналия единъ и сѣщи кждежъ на благоволенъ таманъ се издига къмъ вѣчното за упокой на блаженопочившата и за смъртъта на сина.

Лекарътъ превързва ранитѣ на нещастия баща, синоветъ и зетѣтъ чакатъ своя редъ. Пристига вѣстъ по-страшна, по-скръбна и по-болезнена отъ ранитѣ които зетѣтъ по старческата му глава.

—Иванъ се помина! Дѣдо Сѣби не чувстватъ болки. Устнитѣ му едва мълвятъ: — Богъ да го прости! Синоветъ му навели глави, сълзи браздятъ по измъченитѣ имъ и болезнено свити лица. Браздятъ се съ редъ бистри сълзи; сълзлитѣ промиватъ кръвта. Дѣдо Сѣби става.

Бащата, двамата сина и зетъ имъ, следъ като се откопчили отъ ржцетѣ на палачитѣ, впрѣгатъ каруцата и идватъ въ Добричъ, като оставили Иванъ, най-голѣмия синъ на дѣдо Сѣби, сѣрѣдъ локви отъ кръвъ.

Пребититѣ отъ бой селени, тѣкмо когато се превързвали при лекаря получаватъ още по-скръбна и по-белезна вѣстъ — Иванъ Сѣбевъ, не можайки да понесе смъртнитѣ рани умира!

Ние много съжеляваме, че мѣстото въ вестника не ни позволява да предадемъ медицинскитѣ свидетелства освободени отъ лекаря, които удостоверяватъ варварския начинъ на побоя, който може би ще лиши за дълго време нещастницитѣ да гледатъ своята работа.

Отправенитѣ телеграми до респективното министерство и депозирани отъ оплаквания и про-

—Буджитѣ и безпристрастни изпълнители на законитѣ на една цивилизована и широка демократична държава, не трѣбва да допускатъ кървавитѣ самозрапри между равнитѣ си поданици.

Нарушителитѣ на закона и убийцитѣ трѣбва да се приковатъ на позорния стѣлбъ.

Това изискватъ законитѣ на страха, изискватъ го и високо хуманитѣ закони на човѣчката!

Геройство

Е, македонски, у жѣ ние ти дадохме земя, а ти щѣше да я наредишъ? Ти хейшенъ я удари презъ протото, като помисли, че хаана за кубето солунската митница.

Тая „мака работа“ съ „така и вака“, съ „цинци-минци“ не върви. Да ти дадемъ ниви, къща, гориво и всичко каквото искашъ, а ти да ни чунишъ главитѣ, току-така, като македонска солница—яма йокъ.

Да не би пакъ да си въобразявашъ, че е чукашъ дивни свини по петпета на ейрскитѣ чуки?

Това не ни се впрѣва. Защото нали пазарѣка ни бѣше, че като те признаме за „благородникъ, богатъ и интелигентенъ“ щѣше да си дигнешъ гегата на таваната само като си спомнишъ за хубавата „мака“ Пандѣ, щѣше да я полегнешъ презъ междинитѣ на дескитѣ?

Развали хубавия и пазарѣкъ. Язѣкъ за барутъ. Не си билъ за еснафѣя човѣкъ. Ама какво ти трѣбва на байръ лозе, колко пари ти струва благородството и интелигентността безъ сопата въ ржца? Туй — миръ, редъ, законъ, човѣщина, нека разпратъ европалитѣ на такашъ ти. Тукъ не е Европа. Каквото е въ Балкана, такова е и тука. Гегата на рамо, чифте пишови и ножъ на поясъ и хайде по кафеиетата.

Геройство! Бжди герой! Въ кръвѣта, въ кафенето, въ къщи, удрай, бай, женитѣ, трепи децата, зетъ това не е хаана за аския уста.

Ха да го правятъ и европалитѣ де?

Не могатъ, стахливцитѣ му съ страхливци. Ама знайтъ да викатъ изъ вестницитѣ че туй направили, онуй направили..... Нищо не сѣ направили!

сънародници. Въ него денъ въ Гарванъ пристигнали група колонисти македонци отъ сѣседното село да гуляятъ. Събира се една тѣля отъ 20—30 души пияни и трезви и идватъ да въведатъ „редъ и спокойствие“. Седѣтъ кратъкъ споръ, македонцитѣ колонисти намѣри за добре да накажатъ „непокорнитѣ“ българи и започва се намилостиво, безчовѣчно б и е н е. На отчаянитѣ писци на на жени и деца приличатъ се други селяни. Развилнелитѣ и побѣжжати крѣвопочи не жалятъ никого: когото срещнатъ, жена, старецъ или дете—горко му. Невината кръвъ на нещастницитѣ като че ли по-вече разваля побойницитѣ. Не пожалили дори и малкитѣ деца.

Свършва се трагедията. Въ селото затишие. Стенанията и плачатъ на пребититѣ достигатъ небесата. 17 ДУШИ МЪЖЕ И ЖЕНИ (Следва на 2-та страница)

НОВАТА КЪРВАВА ТРАГЕДИЯ ВЪ СЕЛО ГАРВАНЪ

Селото Гарванъ, селищенско, което неотдавна бѣ обрнато на кърва арена отъ разбойническитѣ македонско-колонистки банди, за срамъ на днешната цивилизация, на 30 юний т. г. наново било осждено да преживѣе нови кървави дни, да даде нови жертви и десетина жестоко, безчовѣчно бити, съ прѣснатъ глави, счупени ржце, дълбоко наранени тѣла.

—Иванъ се помина! Мълчатъ синоветъ му. Мжката и болката шо се чете въ насълзенитѣ имъ очи, потвърждаватъ страшната истина, която като грѣмъ префуча въ малкия лекарски кабинетъ.

—Да вървимъ! Впрѣгатъ каруцата и трѣгватъ. Баща, двамата сина, зетъ, всички сѣ натѣжели глави отъ тежки превръзки. Тѣ не чувствуватъ болки.

Тѣ отиватъ да струватъ деветъ дена отъ смъртъта на снаха и да погребятъ синъ и братъ.

Въ село, въ двора близки и роднини. Стари жени бързатъ съ китки и вошеници. Отъ стаята тихо се чува плачъ; нѣкой зарежда презъ сълзи тѣжна пѣснь.....

Тукъ, причината за тежкото нараняването на 17 жени и мъже и за смъртъта на две деца е чуждата къща, въ която живѣло едно семейство колонисти македонци.

Въ къщата на вдовицата Танаса Славова отъ с. Гарванъ се насънавява едно семейство колонисти македонци. Когато двамата й сина решили да подѣлятъ имота останалъ отъ покойния имъ баща, говорили съ колониститѣ, който сѣ съгласилъ да намѣрятъ друга къща. Когато последния отива да търси къща, женитѣ и децата на колониста заедно съ собственитѣ на къщата започнали да изнасятъ багажа му. Като се върща колониста вижда всичко изнесено на двора и безъ да му търси причинитѣ отива и съобщава на своитѣ

всички българи, покрити съ дълбоки рани. Двете тежко бити деца се поминали въ-силнистренската болница.

Пристигат властите и установяват: главните виновници сж тримата колонисти македонци: Г. Гика, Таке Г. Гика и Г. Кжичеръ и нареждат арестуването имъ.

Ето на каква кървава кончина били осждени двата окръга Дуросторъ и Калиакра. Преди започването на жетвата Добруджа поднесе на Молоха скжпни жертви: две невини деца отъ Гарванъ, единъ здравъ и силенъ, мъжъ отъ Чаиръ и нѣколко десетки тежко наранени.

Имената на героите отъ с. Чаиръ Харманъ

Главниятъ герои на кървавата трагедия отъ с. Чаиръ Харманъ, разиграна на 11 т. м. сутринта сж колониститъ македонци.

Николай Горцу — помощникъ кметъ.

Коста Бабаджанъ.

Думитру Никола и баща му Мито, всички жители на с. Чаиръ Харманъ.

Николай Горцу и Коста Бабаджанъ сж прочути ветерани отъ 1921 год. когато цѣля Добруджа бѣше писнала отъ побоища извършени при издирването на оръжия, или така наречени: „подковачи“...

Тия двамата „храбрийци“ и „самоотвержени“ побойници с е хазлели и парадирали, че както презъ 921 год. така и сега трѣбвало да се „подковаватъ“ българитъ и радостно разиравали „геройскитъ си подвизи“ отъ „славната“ 921 год.

За кървавата свадба отъ с. Чаиръ-Харманъ

Нашиятъ събратъ в. „Нова Добруджа“ който излиза тукъ, списванъ на ромънски и български езици, въ последния си брой предава следната скръбна истина за случката отъ с. Чаиръ.

„Отбелязвайки съ всичка скръбъ случая, трѣба да констатираме, какво, тѣзи инциденти не могатъ да иматъ други последствия освенъ дълбоко да компрометиратъ външната граница престижа на самата държава, а вътре да държатъ вѣчно едно стегнато положение, опасно за обществения редъ“.

Гаврата на моралнитъ убийци отъ с. Гарванъ

Жълтиятъ листъ отъ Силистра „Акциunea Ромънската“ въ брой 38 отъ 14 т. м. следъ като обвинява по единъ мерзѣкъ начинъ, какво, че нещаснитъ българи били провокаторитъ на кървавата свадба отъ с. Гарванъ, излиза съ просташкото си дебелочие и казва че:

„Каквото се е случило, се случило.“

Недалеко човѣшката история помни подобна гавра надъ едно нещасно население, чийто 20-30 членове мъже, жени и деца едва понасятъ болкитъ на ранитъ си, виновни само за това, че сж отъ друго произхождение.

Не стига ли пролѣтата невинна кръвъ, ами и да се гаврятъ надъ пребититъ и ранени нещасници? Та, печалитъ има ли жалъ?

Мачатъ реваншъ между „Вихъръ“ и „Глория“

На 7. т. м. се състоя мачътъ реваншъ между тукашнитъ тимове на сп. Д-ва Глория-Вихъръ.

Още отъ часа 4 се почувствува интереса на играта. Много стеклитъ се любители, преди почването на играта живо коментираха резултата на непочналата се игра.

Въ часа 5-15 рефератъ г-нъ В. Ханджиевъ съобщилъ почването на играта.

Първото полувреме.

Удара има Вихъръ.

Центърфорвайда пасира на инсаида Харбовъ, които отърва калаша и топката попадна въ краката на левия инсаид на Глория — Шебека, последния съвѣтванъ бз раина се отзова предъ вратата на Вихъръ и вастраси спокойствието на вратара. Десния хафбекъ на Вихъръ, виждайки това положение, става стопанинъ на топката, за която му постѣпка, арбитъра, акордира наказателенъ ударъ, който бива битъ отъ Джуртата и отбелязва първия голъ за Глория, въ 30 сек.

Играта започва на ново на центъра. Топката прехвърква отъ една страна на друга, докато Глориянци подъ инициативата на симпатичния играчъ Трандата отбелязва втория голъ.

Вихренци поематъ топката и упорито се мачватъ да се доближатъ до камата на Глория, но отбраната на тая не пуска да се смущава спокойствието на мжчяливиятъ имъ голъ вѣртеръ.

Джуртата прехвърля на ново топката въ терена на Вихъръ на която глориянци станаватъ господари до свършването на първото полувреме.

Презъ това време глориянци успѣха да отбечезатъ още два гола презъ Трандата и Шебека.

Първия хафтайнъ завършва съ 4-0.

Въ второто полувреме Глория минава срещу ватъра, който не указва никакво влияние на комбанираната и бърза игра която внесоха съ ниски и къси пасове.

И презъ това време отбелязоха още два гола.

За отбелязване бз при сжтвѣтието на двата играчи Трандата-Барзакъвъ, който преди 3 години хвърлиха спортния костюмъ и едва днесъ ги виждаме на редъ съ братята си глориянци.

Играта изнесена отъ Глория бѣше великолепа и надмина всѣвакви

оцаквания.

Владеятъ добре топката, подаватъ точно на мѣсто и пѣй необходимо, шутиратъ точно и сигурно.

Вихренци играха добре, но физически и технически недостатъци които играятъ главната роля въ играта, ги превуади да свиятъ авамето предъ старитъ глориянци.

Отъ Глория играха почти всички добре, а въй вече Трандата, Шебека съ бързината си и силнитъ шутове които точно изпрацаха.

Би било по-приятно както азъ, така и всички които наблюдаваха, да не оставатъ други пѣтъ съ таква впечатление.

Не кавалерската пос-

тѣвка на капитана на Вихъръстани за сжжалние между приятелитъ съ забележката отправа на къмъ рефера. които биде заместенъ презъ второто полу време.

При подобни случаи мисля, че не е луждно да се прави забележка, а да се отправи къмъ компетентнитъ лица които сж натоворени да следятъ реда при подобни случаи, и предоставятъ на тѣхното решение.

Д. М. Ш.

Четете и разпространявайте В-КЪ „ПОЛЕ“

МОДЕНЪ МАГАЗИНЪ ГЕОРГИ А. ВОШНАКОВЪ ВАРНА

ул. „Царъ Борисъ“ № 12

Любителитъ на модната и красивото ще намѣрятъ на най-ниски цени.

Готови дрехи и обувки дамски, мъжски, детски. Кожени палта, Тенитъ Коотиманта, Костюми, Пардесюта, Балтони и др.

Голѣмъ изборъ на маш фактурни и галантерийни стоки. Най-разнообразни бански тсалеги — Чадъри.

Финни вълнени платове и одеяла.

178

6-2

ЛОЗАРИ!

Първокачествени нови съчви сухъ материалъ, ще намеритъ въ депозитъ голѣмо количество разни големина съ цени намалени.

при Георги Стойковъ срещу ханъ Чамурлийски ДОБРИЧЪ 10-9

—Ресторантъ и Бира-рия „ЕШМЕДЕМЕ“ — Варна въ центъра на града, и а жгъла за морската градина, Серзира нѣй-добри напитки и питателна храна при цѣни достъпни за всички. Ки-ло вино 20 лева, за въ кж-щи 16 лева. Градината съ своята уютност и сепари-рани ложы държи рекордъ надъ всички градини.

Курортисти и гости на Варна посетили вед-нажъ, стиватъ редовни клиенти на „ЕШМЕ-ДЕМЕТО“.

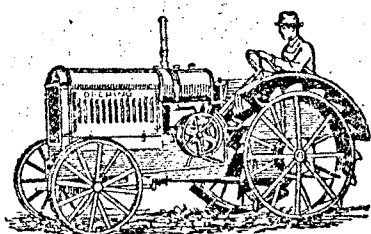
173

8-1

Четете и разпростра-нявайте в-къ „Поле“

ОРИГИНАЛНИТЪ „ДЕЕРИНГЪ“ МАШИНИ

Добрата и испитана маши-на, осигурява на време съ-брана реколта

Единствени прѣдставители за цѣлия Кадрилатеръ и посто-яненъ фабриченъ депозитъ

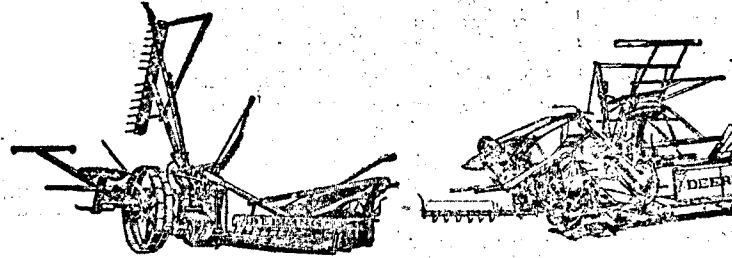
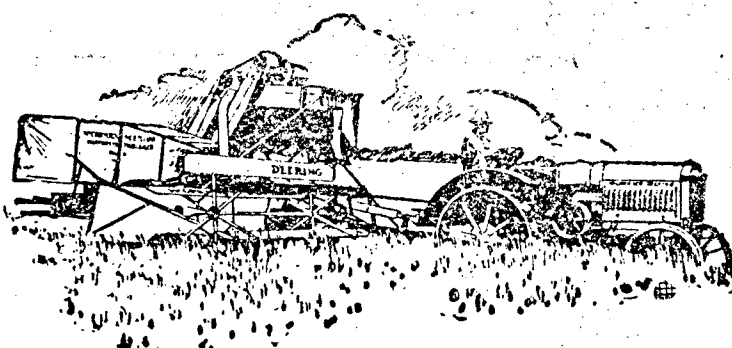
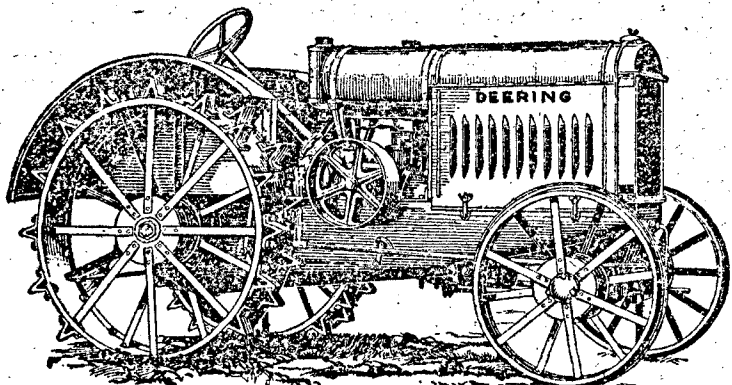
**FRATII P. SMOKOFF
БРАТЯ П. СМОКОВИ**

БАЗАРДЖИКЪ
ул. „Принцъ Фердинандъ“ № 186
Телефонъ № 2411

Отказвайте и-митирани машин-ни части и запа-зете трайността на машинитъ си, ка-то купувате, само оригиналнитъ имъ фабрични части.

Още веднажъ: Торящъ ектусиязмъ въ цѣлия земледѣлчески свѣтъ; все-обща признателностъ и нескончаеми благодарности къмъ най-го-лѣмата земледѣлческа индустрия въ свѣта

„ДЕЕРИНГЪ“

Трактори „Деерингъ“ 10/20 и 15/30 Н. Р.: Тройна сила. Гаранти-рано функциониране съ ефтино гориво до 3900 Б. Напълно екипирани: Съ пазители на заднитъ колелета, платформа, бара-за теглене, регулаторъ, голѣмо и добре фиксирано трансмисионно колело, моторъ 4 цилиндри, 28 лагера ролки и съ били. Сигурно манипулиране; удобенъ и дълко-достъпенъ.

Жетво - харманки „Деерингъ“: Едновременно жетва и изшѣдба. Е-динъ помощенъ моторъ, съ грижлива и солидна кон-струкция е монтиранъ на машината и държи въ движение вършачката. Специално качество на тази машина; отдѣлянето на върното и сламата още въ барабана на вършачката: голѣмини 9, 10, 12, 16 цола.

Вършачки „Деерингъ“ 100 годишна опитностъ въ фабриката и неуспорими гаранции за солидностъ, лекота и усѣвършенствуваностъ. Различни голѣмини: за теглене съ добѣтъкъ и специално за теглене съ тракторъ, чийто акционирание става направо отъ мотора на трактора.

Жетварки „Деерингъ“ Доказана солидностъ, лекота, удобно ма-нипулиране и усѣвършенствуваностъ чрѣзъ вѣковната (100 годишна) фабрична практика и приложение въ цѣлия земледѣлче-ски свѣтъ.

Сѣнокосачки „Деерингъ“ за единъ и два коня.

Сѣносъбирачки (гребля) „Деерингъ“ 2 метра дължина съ 28 зѣба и 3 мет-ра дължина съ 38 зѣба.

Вършачки (батози) „Деерингъ“ Последна конструкция, ново усѣвършенствува-на за теглене чрѣзъ трактора; Сѣкращава манипулацията около вършѣбата, приваждайки цѣлата прислуга на 3-ма души.

Култиватори „Деерингъ“: Последенъ моделъ, напълно усѣвър-шенствуванъ.

Сѣялки „Деерингъ“ За теглене съ добѣтъкъ и специални, за тракторъ.

Мисиростѣялки „Деерингъ“ Съ специаленъ диспозитивъ, за сѣ-яне въ квадратенъ редъ.

Мисиро-сѣбирачки, Манила, Мотори, Плугове и пр-всички видове земледѣлчески пособия и уре-ди: сжщо така, оригиналнитъ имъ фабрични части.

153

ИСКАЙТЕ ПРОСПЕКТЪ И ОФЕРТИ. — ДЕМОСТРАЦИИ, ПРИ ПОИСКВАНЕ, ВЕЛНАГА!